



## DEPOZITARUL CENTRAL SPRIJINĂ ACTIV EFORTURILE PIEȚEI DE CAPITAL ROMÂNĂȘTI DE A DEVENI PIAȚĂ EMERGENTĂ

Interviu cu **SILVIA BUICĂNESCU**,  
DIRECTOR GENERAL, DEPOZITARUL CENTRAL

*Deși Depozitarul Central este o infrastructură centrală a pieței de capital din România, foarte bine reglementată și supravegheată atât de ASF, cât și de BNR, și cu o bază de clienți extrem de mare, în mod paradoxal, este o instituție destul de puțin cunoscută de către publicul larg, sau chiar de către investitorii activi din această piață. Am stat de vorbă cu directorul general al instituției, Silvia Buicănescu, despre locul și rolul acesteia în infrastructura financiară a României. **Norel Moise***

**Depozitarul Central a împlinit la începutul anului 12 ani de existență. Care ar fi, succint, cele mai importante etape ale dezvoltării sale?**

Pe parcursul celor 12 ani de la înființare, Depozitarul Central a implementat o serie de proiecte semnificative, care au facilitat accesul investitorilor la piața de capital din România și au pus bazele unei noi arhitecturi post-tranzacționare în țara noastră. Considerăm că realizările instituției ne definesc de fapt cel mai bine ca echipă și am să punctez succint, în cele ce urmează, doar unele dintre cele mai importante, implementate în ultimii ani. Astfel, în anul 2014, Depozitarul Central a finalizat cele două proiecte structurale pentru arhitectura pieței: separarea sistemelor de

trading și post-trading și reducerea ciclului de decontare. Prin separarea conturilor de tranzacționare de cele de custodie și decontare și adoptarea termenului de decontare T+2 în aceeași zi cu alte 26 de piețe europene, piața de capital din România a devenit mai competitivă și s-a apropiat mai mult de cerințele investitorilor, într-un context european caracterizat de transformări majore. În anul următor, 2015, Depozitarul Central a aderat în primul val la platforma pan-europeană de decontare Target2-Securities (T2S) dezvoltată de Eurosystem și, începând cu luna septembrie 2017, am pus la dispoziția clienților și serviciul de decontare pe Platforma T2S a tranzacțiilor încheiate în moneda euro la Bursa de

Valori București, pentru instrumentele financiare denominate în euro. Depozitarul Central a extins astfel gama de servicii oferite în calitate de depozitar al emitentului. Tot în anul 2017, Depozitarul Central a implementat standardele de piață ale Uniunii Europene pentru procesarea evenimentelor corporative desfășurate de companiile emittente listate la Bursa de Valori București. Depozitarul Central a fost prima instituție de acest gen din regiune care a implementat cu succes aceste standarde. Procesarea evenimentelor corporative pe baza standardelor europene a îmbunătățit relația dintre societățile emittente și acționarii acestora pe de o parte și între intermediari și clienții lor, pe de altă parte,

crescând eficiența procesului de comunicare și a procesării acestor evenimente. Transmiterea informațiilor referitoare la evenimentele corporative într-un format standardizat elimină posibilele interpretări diferite ale acestora, optimizează procesul operațional și minimizează riscurile aferente. Anul trecut, Depozitarul Central a încheiat un protocol de colaborare cu Centrul Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale. În baza acestui parteneriat, notarii publici pot obține sumare de cont care atestă toate deținerile de instrumente financiare ale persoanelor decedate, evidențiate în conturile individuale administrate de către Depozitarul Central. Astfel, procesul este mult mai

facil, iar persoanele care dețin calitatea de moștenitor sunt scutite de efectuarea unor demersuri suplimentare pentru a intra în posesia tuturor documentelor necesare dezbaterii succesiunii.

Recent, Depozitarul Central a fost autorizat de către Global Legal Entity Identifier Foundation (GLEIF) ca Unitate de Operare Locală (Local Operating Unit – LOU) pentru emiterea și administrarea codurilor LEI (Legal Entity Identifier). Depozitarul Central devine astfel singura instituție din România autorizată să emită coduri LEI pentru entitățile legale din România. Serviciile directe de emiteri și/sau menținere anuală a codurilor LEI sunt oferite de către Depozitarul Central prin intermediul aplicației "LEIonline" ([www.depozitarulcentral.ro](http://www.depozitarulcentral.ro) sau <https://lei.roclear.ro>) tuturor entităților din România, inclusiv în situația în care acestea au obținut anterior codul LEI de la o altă Unitate de Operare Locală.

Autorizarea Depozitarului Central ca Unitate de Operare Locală pentru emiterea și administrarea codurilor LEI reprezintă un alt pas pe care instituția îl parcurge în demersul declarat și susținut de a oferi clienților săi servicii actuale, competitive și la standarde înalte. Toate proiectele în care echipa Depozitarului Central este implicată au ca scop eficientizarea serviciilor oferite și dezvoltarea pieței de capital din România. Suntem conectați permanent la nevoile pieței locale, dar și la provocările ce apar pe plan internațional, astfel încât rezultatele muncii noastre să se ridice la nivelul celor mai înalte așteptări.

### **Cum ați putea caracteriza astăzi instituția pe care o conduceți: cu ce aceasta face viața mai bună/mai ușoară, antreprenorilor și chiar și acționarilor persoane fizice? Ce ar trebui să știe cei care încă nu cunosc prea bine instituția, despre Depozitarul Central?**

Deși Depozitarul Central este o infrastructură centrală a pieței de capital din România, foarte bine reglementată și supravegheată atât de ASF, cât și de BNR, și cu o bază de clienți extrem de mare, în mod paradoxal, este o instituție destul de puțin cunoscută de către publicul larg, sau chiar de către

### **DEPOZITARUL CENTRAL OFERĂ INTERMEDIARILOR (BROKERI ȘI CUSTOZI), EMITENȚILOR ȘI DEȚINĂTORILOR DE INSTRUMENTE FINANCIARE UN NUMĂR VAST DE SERVICII ȘI ESTE CONSTANT PREOCUPAT DE CREȘTEREA FIABILITĂȚII ȘI EFICIENȚEI SISTEMELOR, APLICAȚIILOR ȘI A MECANISMELOR IMPLICATE ÎN SERVICIILE PRE - SI POST – TRANZACȚIONARE FURNIZATE. SUNTEM EXTREM DE RECEPTIVI LA NEVOILE INVESTITORILOR DE RETAIL, DAR CONSIDERĂM IMPORTANTE, ÎN EGALĂ MĂSURĂ, ȘI AȘTEPTĂRILE INVESTITORILOR MARI.**

investitorii activi din această piață. Lipsa de cunoștințe financiare în general și, în special cea de cunoștințe despre piața de capital, pe care le confruntăm astăzi, la care se adaugă natura destul de complexă a operațiunilor desfășurate și a serviciilor furnizate de Depozitarul Central, fac ca activitatea acestei instituții să nu fie ușor accesibilă sau cunoscută de mulți.

Totuși, așa cum foarte plastic spunea de curând un specialist al industriei, nu doar în România, ci peste tot în lume, partea de trading ar putea fi asimilată cu vârful

icebergului – care este vizibil sau cunoscut pentru oricine, în timp ce partea de post-trading poate fi asimilată cu partea subacvatică a icebergului, care reprezintă peste 90% din volumul total al muntelui de gheață și a cărei formă cu greu poate fi imaginată sau estimată, pornind doar de la partea vizibilă.

Depozitarul Central oferă intermediarilor (brokeri și custozi), emitenților și deținătorilor de instrumente financiare un număr vast de servicii și este constant preocupat de creșterea fiabilității și eficienței sistemelor, aplicațiilor și a

modificarea datelor de identificare atât pentru persoanele fizice, cât și pentru cele juridice. Rolul asumat al Depozitarului Central este de a asigura o infrastructură stabilă și eficientă a pieței de capital, precum și un flux natural al întregului ciclu de operațiuni bursiere și extra-bursiere. În același timp, Depozitarul Central are și misiunea de a oferi un management profesionist al riscului de nedecontare a tranzacțiilor și de a menține evidența acționarilor societăților listate la BVB.

### **Probabil că unul dintre marile eșecuri ale politicilor economice neocapitaliste este cel legat de procesele de privatizare în masă. Cum se vede aceasta de la nivelul Depozitarului Central? Care ar fi problemele rămase în urma lor și ce soluții sunt pentru a putea fi limpezite apele?**

Fără a ne dori să facem o analiză post-factum a acestui proces amplu, complicat, dar necesar într-o economie post-comunistă, putem să ne referim la urmările sale din perspectiva activității Depozitarului Central, respectiv la Secțiunea I a Registrului Depozitarului Central, care reprezintă o particularitate majoră a pieței de capital din România, față de alte piețe din Uniunea Europeană. În Secțiunea I sunt înregistrați direct toți cei care au dobândit acțiuni în cadrul procesului de privatizare în masă și nu sunt clienți ai unui intermediar autorizat. În prezent, în această secțiune sunt înregistrați aproximativ 8,5 milioane de beneficiari ai acțiunilor dobândite prin acest program, majoritatea

conturilor fiind, din păcate, inactive.

Privind spre eventuale soluții, trebuie să spunem că noi ne concentrăm eforturile, prin mijloacele noastre specifice, în direcția informării și educării publicului larg, astfel încât toți acționarii să-și cunoască drepturile care decurg din această calitate pe care o au și să le fructifice, să beneficieze de ele.

Astfel, cei care nu mai știu la ce companii sunt acționari sau ce reprezintă astăzi certificatul lor de acționar, trebuie doar să solicite la Depozitarul Central un extras de cont sau un sumar de poziții. Extrasul de cont reprezintă dovada dreptului de proprietate asupra unui anumit număr de acțiuni, la o anumită dată, pentru un anumit emitent. Documentul poate fi obținut direct de la Depozitarul Central, în baza unei cereri și a actului de identitate al titularului.

Același extras de cont se poate obține și de la intermediarii care sunt participanți ai Depozitarului Central, dacă respectivul acționar este client al unui astfel de intermediar.

Ne dorim ca tot mai multe persoane să afle că au aceste dețineri, să știe apoi ce pot face cu ele, ce drepturi le conferă deținerile respective, inclusiv că pot primi dividende și că pot avea beneficii reale în viitor.

Deținătorul de acțiuni, client al unui broker, își primește automat toate dividendele în contul deschis la brokerul respectiv. În cazul în care acționarul nu are cont deschis la un broker, acesta poate încasa dividendele fie în numerar la ghișeele agentului de plată desemnat de emitent, fie direct în contul său bancar. Deținătorii de

instrumente financiare care doresc să încaseze dividendele anual direct în contul bancar, își pot înregistra codul IBAN la Depozitarul Central. Intenția noastră este de a convinge cât mai mulți acționari să ne comunice contul bancar în care doresc să își încaseze dividendele, această metodă de plată fiind deosebit de simplă și eficientă. Trebuie precizat faptul că, începând cu momentul primirii notificării contului bancar, Depozitarul Central va transmite în fiecare an, în mod automat, toate dividendele convenite respectivului acționar, în acel cont.

#### **Cum poate și cum contribuie Depozitarul Central la dezvoltarea pieței de capital din România? Existe șanse ca aceasta să treacă rapid la statutul de piață emergentă?**

În ultimii ani, arhitectura post-tranzacționare a suferit dezvoltări majore pentru îndeplinirea cerințelor calitative necesare pentru accederea pieței de capital din România la statutul de piață emergentă. De altfel, multe din up-grade-urile înregistrate de piața de capital din România se referă la partea de post-trading. Printre cele mai importante îmbunătățiri putem enumera: separarea conturilor de tranzacționare de cele de decontare, implementarea termenului de decontare T+2, posibilitatea comunicării cu sistemul Depozitarului Central prin intermediarii SWIFT pentru intermediarii care sunt pregătiți pentru asta, introducerea mai multor sesiuni de decontare netă și brută zilnice,

conectarea la cea mai nouă și modernă platformă pan-europeană de decontare dezvoltată de Eurosystem, T2S, decontarea pe Platforma T2S a tranzacțiilor încheiate în moneda euro la Bursa de Valori București pentru instrumentele financiare denumite în euro, implementarea standardelor de piață ale Uniunii Europene pentru procesarea evenimentelor corporative desfășurate de companiile emitente etc. Ca urmare, arhitectura post-tranzacționare este robustă, fiind pregătită pentru decontarea unui volum ridicat de tranzacții cu toate tipurile de instrumente financiare, atât în RON, cât și în EUR.

#### **Ce planuri de dezvoltare are Depozitarul Central pentru anul în curs? Dar pe termen mediu și lung?**

În prezent, Depozitarul Central așteaptă de la Autoritatea de Supraveghere Financiară – în calitate de autoritate competentă – de la Banca Națională a României și Banca Centrală Europeană – în calitate de autorități relevante pentru decontările în RON, respectiv în EUR – autorizarea în conformitate cu Regulamentul European nr. 909/2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare (regulament care mai este cunoscut sub denumirea CSDR – Central Securities Depositories Regulation). Autorizarea va confirma faptul că procedurile, practicile și regulile Depozitarului Central, ca infrastructură a

pieței financiare din România, sunt armonizate cu noul cadru de reglementare al UE, instituția fiind pregătită să furnizeze servicii standardizate în întreaga Uniune Europeană, în ceea ce privește înregistrarea și depozitarea instrumentelor financiare, decontarea tranzacțiilor cu instrumente financiare și alte servicii adiacente celor principale. Proiectul de reautorizare a Depozitarului Central este unul extrem de complex și a necesitat o serie de modificări la nivelul sistemului instituției, de reglementare și organizaționale. Un alt pas important este implementarea prevederilor CSDR cu privire la disciplina în materie de decontare, și anume instituirea unor măsuri menite să prevină, să monitorizeze și să soluționeze cazurile de neexecutare a decontării tranzacțiilor cu instrumente financiare.

În contextul noului mediu de tranzacționare și post-tranzacționare concurențial din Europa, precum și în scopul reducerii riscurilor asociate procesului de decontare, Depozitarul Central sprijină demersurile BVB și participă activ la proiectul inițiat cu privire la implementarea unei contrapărți centrale (CCP). Beneficiile unei CCP se manifestă pe multiple planuri: în tranzacționare, în diminuarea semnificativă a riscurilor, în reducerea operațiunilor de back-office sau a volumului de decontare.

Obiectivul principal al tuturor demersurilor îl reprezintă creșterea lichidității pieței de capital și poziționarea acesteia drept destinație atractivă pentru investitori.